

Henrik Nygren

Kommunstyrelsen

henrik.nygren@lund.se

Revidering av riktlinjer för offentlig konst

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade 2016-12-07 bl a att kultur- och fritidsnämnden och servicenämnden ska lämna ett gemensamt förslag på reviderade regler för byggnadsanknuten konst.

Kultur- och fritidsnämnden har 2018-01-18 beslutat om att föreslå kommunfullmäktige att fastställa reviderade riktlinjer för offentlig konst.

Kultur- och fritidsnämnden vill att den konstnärliga utsmyckningen via enprocentregeln även ska omfatta den estetiska utformningen av kommunens offentliga platser. Nämndens utgångspunkt är att konsten ska få en självklar funktion i byggandet av den samtida staden och få en större synlighet i den färdiga stadsbilden. En viktig konsekvens är att den offentliga konsten blir tillgänglig för fler lundabor samt tydligare bidrar till att bygga stadens identitet.

Kommunkontoret har remitterat ärendet till servicenämnden som 2018-03-14 beslutat att översända yttrande med tillhörande förslag till reviderat regelverk.

Lunds kommun har sedan 1992 arbetat enligt den så kallade enprocentregeln gällande byggnadsanknuten offentlig konst.

Dagens modell, som innebär att serviceförvaltningen avsätter en procentsats utöver uppskattad entreprenadkostnad för byggnadsanknuten konst, föreslås framöver bli ersatt av en modell enligt vilken en avsatt summa samlas i en pott. Ur denna pott kan sedan medel avropas till större konstverk, som kan placeras i hela kommunen.

Kommunkontoret anser att de förändringar som kultur- och fritidsnämnden föreslår i grunden är bra. Men då fullmäktige fastslår riktlinjerna så anser kommunkontoret att nämnden ska ta fram ett förslag på nya riktlinjer i sin helhet som fullmäktige sedan kan ta ställning till. Det finns även delar i förslaget som inte är förenliga med lag eller förordning. Vissa processer kan dessutom med fördel förtydligas i samband med att riktlinjerna antas.

Kommunkontoret har i denna tjänsteskrivelse även kommenterat delar av det förslag som nämnden föreslår som behöver förtydligas eller arbetas om.

Beslutsunderlag

Kommunkontorets tjänsteskrivelsen den 23 maj 2018, denna tjänsteskrivelse

Kommunfullmäktiges beslut den 27 februari 1992, § 22.

Kommunfullmäktiges beslut den 23 november 2000, § 180.

Kommunfullmäktiges beslut 28 februari 2002, § 38.

Kommunstyrelsens beslut den 7 december 2016, § 381.

Kultur- och fritidsförvaltningens tjänsteskrivelse den 11 januari 2018.

Kultur- och fritidsnämndens beslut den 18 januari 2018, § 9.

Förslag regelverk konstnärlig utsmyckning den 20 februari 2018.

Serviceförvaltningens tjänsteskrivelse den 20 februari 2018, dnr SN 2018/0052

Servicekommitténs beslut den 14 mars 2018, §24, dnr SN 2018/0052

Ärendet

Kultur- och fritidsnämnden förslår en revidering av riktlinjerna för offentlig konst. Lunds kommun har sedan 1992 arbetat enligt den så kallade enprocentregeln gällande byggnadsanknuten offentlig konst.

Av kultur- och fritidsförvaltningens skrivelse framgår bl a. Staden Lund växer och under de närmaste åren kommer staden och omlandet att utvecklas och omformas till följd av byggande av bostäder, skolor och övrigt. För att utvecklingen också ska omfatta den estetiska utformningen av kommunens offentliga platser föreslår förvaltningen en revidering av de riktlinjer som finns för offentlig konst i Lunds kommun.

Förvaltningens utgångspunkt är att konsten ska få en självklar funktion i byggandet av den samtida staden och få en större synlighet i den färdiga stadsbilden. En viktig konsekvens är att den offentliga konsten blir tillgänglig för fler lundabor samt tydligare bidrar till att bygga stadens identitet.

Den samverkansmodell som fungerar idag innebär att serviceförvaltningen avsätter 1,5 % av uppskattad entreprenadkostnad i sina investeringsprojekt för byggnadsanknuten konst. Kultur- och fritidsnämnden föreslår att de i fortsättningen istället samlar medel i en pott. Ur denna pott kan det sedan avropas medel till större konstverk, som kan placeras i hela kommunen. På detta sätt blir inte konsten direkt knuten till ett specifikt investeringsprojekt.

Kommunkontorets kommentarer

Kommunkontoret anser att de förändringar som nämnden föreslår i grunden är bra. De beslutade riktlinjerna som idag finns för offentlig konst kan inte följas på grund av att de inte följer nuvarande redovisningsregler. Kommunen får inte fondera medel, därtill är inte underhåll av konst en investering utan ska tas från underhållsmedel. I och med detta är det absolut nödvändigt med nya riktlinjer.

Då det är fullmäktige som fastslår riktlinjerna anser kommunkontoret att Kultur- och fritidsnämnden ska ta fram ett förslag på nya riktlinjer i sin

2018-05-23

Diarienummer
KS 2018/0102

helhet som kommunfullmäktige sedan kan ta ställning till. I detta arbete bör alla berörda förvaltningar involveras.

De förslag till ändringar som Kultur- och fritidsnämnden redovisar i sin tjänsteskrivelse är inte förenliga med de redovisningsregler som kommunen måste förhålla sig till. Vissa delar av förslaget är därför inte möjliga att genomföra. Dessutom är det delar som måste utvecklas och förtydligas innan det praktiskt skulle gå att genomföra de nya riktlinjerna.

Exempel på delar som kommunkontoret anser att Kultur- och fritidsnämnden måste utreda tillsammans med berörda förvaltningar är följande.

- *Konsten ska ha en given plats i Lunds stadsbyggnadsprocess.*

Hur konsten ska ha en given plats i stadsbyggnadsprocessen bör utvecklas tillsammans med berörda förvaltningar. Även vissa processer bör förtydligas i de nya riktlinjerna för att säkerställa konstens plats i stadsbyggnadsprocessen.

- *Vid nyproduktion, om- och tillbyggnation samt omfattande reovering, då den budgeterade entreprenörskostnaden är 30 miljoner kronor eller mer, tillfaller 1,5 % potten för offentlig konst och 0,5 % går till löpande underhåll och reovering.*

Vilka om- till och nyproduktioner det ska gälla bör specificeras. Idag gäller detta i praktiken endast Servicenämndens investeringar i byggnader, ska det i framtiden även gälla andra nämnder, LKP och LKF? Detta bör utredas. Är det rimligt att endast byggnationer av skolor, förskolor och så vidare ska generera anskaffningen av konst om den oftare ska placeras i stadsrummet och inte i anslutning till byggnaden. Konsten behöver inte enligt förslaget placeras i anslutning till den byggnad som genererade medel till konsten.

Underhåll på kommunens byggnader som tidigare skedde på driften redovisas idag som investeringsutgift. Med tanke på den gräns som föreslås på 30 miljoner kronor är det endast större investeringar som genererar nya medel till konst och inte mindre åtgärder. Men i samband med investeringar så passar man ofta på att genomföra reoveringar vilket numera redovisas som investeringar vilket kan leda till att mindre investeringar kan passera 30 miljoner kronor om de investeringarna som räknas som underhåll räknas in. Det är bra om detta förtydligas i kommande riktlinjer.

Kommunkontoret anser att det i framtiden istället bör skrivas in ett fast belopp i investeringsbudgeten baserat på tidigare års genomförda investeringar. En tydlig beräkningsmodell bör tas

2018-05-23

Diarienummer
KS 2018/0102

fram och beslutas av fullmäktige där det tydligt framgår vilka investeringar som genererar medel för konst.

Staten avsätter 1 % till konst vilket även de flesta kommuner gör då regeln heter en - procentsregeln. Procentsatsen som ska avsättas bör utredas om det är fler typer av investeringar som ska generera medel till konst.

Gällande underhållet av konsten så redovisas detta inte som investering utan som en kostnad på driften. Redovisningsreglerna medger inte att underhåll av konst redovisas som investering. Det innebär att tidigare beslutade riktlinjer inte efterlevs. Idag avsätts ett fast belopp i Kultur- och fritidsnämndens driftbudget för underhåll, för 2018 var beloppet 560 tusen kronor. För att arbeta ifatt det eftersatta underhåller höjdes beloppet år 2017 från att ha varit 160 tusen kronor per år. Kultur- och fritidsnämnden föreslår att fondera medel till underhåll vilket inte är möjligt då kommuner inte får fondera medel enligt de redovisningsregler som kommunen måste förhålla sig till.

Idag är också immateriella och tillfälliga konstprojekt en del av den offentliga konsten.

För att något ska anses vara en investering måste det finnas ett bestående värde på minst 2 år enligt redovisningsreglerna. Därför kan aldrig ett tillfälligt konstprojekt vara en investering. Därför bör man redan i EVP processen fundera på om del av de avsatta investeringsmedlen ska läggas in som driftmedel i Kultur- och fritids driffram istället om det är så att nämnden vill genomföra tillfälliga konstprojekt.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att ge Kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att ta fram nya riktlinjer för offentlig konst i samråd med berörda nämnder.

Carin Hillåker
tf Kommundirektör

Henrik Weimarsson
Ekonomidirektör

Beslut expedieras till:

Tekniska nämnden
Kultur- och fritidsnämnden
Servicenämnden
Stadsbyggnadsnämnden
Barn- och skolnämnden

2018-05-23

Diarienummer
KS 2018/0102

Utbildningsnämnden
Akten